

กระทรวง ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กระทรวง หรือทบวง

: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(สำนักงาน กปร.)

เอกสารประกอบการชี้แจง

งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เสนอ

ต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

วุฒิสภา

Download เอกสารที่นี้

สารบัญ

หน้า

1. รายนามผู้ชี้แจง	1
2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงสร้างหน่วยงาน การดำเนินการกิจหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายจัดตั้ง หน่วยงาน และการบูรณาการหรือประสานภารกิจในมิติด้านอื่น	2
3. ภาพรวมงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ 3 ปีย้อนหลัง (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2569)	7
4. ภาพรวมแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และโครงการที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	9
5. ผลการเบิกจ่ายและผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568	12
6. การดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วุฒิสภา	15

1. รายนามผู้ชี้แจง
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นางสุพร ตรีนรินทร์	เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2.	นางพิชญดา หัศภาค	รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
3.	นายศุภรัชต์ อินทรารุธ	รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
4.	นางศศิพร ปาณิกบุตร	รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
5.	นายปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร	ผู้อำนวยการกองแผนงานและยุทธศาสตร์

ผู้ประสานงาน

1.	นายกอบลาภ รัตนเรืองชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
หมายเลขโทรศัพท์ 080-9809180
2.	นางสาวสุทธิภา ชนาธิกรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
หมายเลขโทรศัพท์ 061-7408866

2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยรับงบประมาณ และโครงสร้างของหน่วยรับงบประมาณ

วิสัยทัศน์

“หน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน”

พันธกิจ

- 1) รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ์ และพระอนุวงศ์ เพื่อรับและประมวลพระราชดำริ สำนวณ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งพิจารณาและเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานและการจัดสรรเงินงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
- 3) กำกับ ดูแล ติดตาม เร่งรัดและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 4) ปฏิบัติงานด้านวิชาการ การจัดระบบสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยรับงบประมาณ

- 1) รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์ เพื่อรับและประมวลพระราชดำริ สำนวณ ศึกษา วิเคราะห์ ตลอดจนจัดทำแผนงานหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งพิจารณาและเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานและการจัดสรรเงินงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
- 3) กำกับ ดูแล ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 4) ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 5) ปฏิบัติงานด้านวิชาการ การจัดระบบสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับพระราชทานพระราชกระแส หรือตามที่คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) มอบหมาย หรือตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงาน กปร.

7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน กปร. หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2534 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2546 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2558 กำหนดให้มีองค์กรระดับชาติ ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียกว่า “คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)” เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนยิ่งขึ้น โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(1) นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
(2) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(3) ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
(4) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
(5) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
(6) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(7) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
(8) ราชเลขาธิการ	กรรมการ
(9) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(10) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
(11) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(12) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
(13) ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
(14) รองราชเลขาธิการที่ราชเลขาธิการมอบหมาย	กรรมการ
(15) เลขาธิการ กปร.	กรรมการและเลขานุการ
(16) รองเลขาธิการ กปร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(17) ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของ กปร. มีดังนี้

- 1) ควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามผลและประสานการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2) พิจารณออนุมัติโครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ และพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินการตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และงบประมาณรายจ่ายในการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามความจำเป็น
- 3) พิจารณออนุมัติเปลี่ยนแปลงโครงการและงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ทุกกรณี
- 4) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ตามความเหมาะสม
- 5) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534 ข้อ 8 กำหนดให้มืองมนตรีหนึ่งคนเป็นที่ปรึกษาของ กปร. ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เป็นที่ปรึกษาของ กปร. เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560

โครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

โครงสร้างของสำนักงาน กปร. ปัจจุบันตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2558 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการ
- (2) กองกิจกรรมพิเศษ
- (3) – (6) กองประสานงานโครงการพื้นที่ 1 – 4
- (7) กองแผนงานและติดตามประเมินผล
- (8) ศูนย์สารสนเทศ

นอกจากนี้ มีกลุ่มตรวจสอบภายใน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตเพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1) ที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาจาก 3 แหล่ง ดังนี้

1.1) พระราชดำริโดยตรง

จากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือพระบรมวงศ์ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ และได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1.1.1) หน่วยงานที่รับสนองพระราชดำริ ประมวลพระราชดำริ แจกจ่ายสำนักงาน กปร. เพื่อตรวจสอบให้ถูกต้องตรงกัน

1.1.2) สำนักงาน กปร. ทำหนังสือกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท

1.1.3) หน่วยงานจัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรม เพื่อสนองพระราชดำริ ทั้งนี้ หากไม่สามารถจัดตั้งงบประมาณรองรับไว้ได้ สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534 ได้

1.2) ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ขอพระราชทานความช่วยเหลือ มีขั้นตอน ดังนี้

1.2.1) สำนักพระราชวังแจกจ่ายสำนักงาน กปร. เพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอแนวทางความช่วยเหลือ

1.2.2) สำนักงาน กปร. ร่วมกับจังหวัด ผู้ร้องขอพระราชทานความช่วยเหลือ (ฎีกา) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่

1.2.3) สำนักงาน กปร. ประมวลแนวทางความช่วยเหลือ เพื่อกราบบังคมทูลฯ เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย

1.2.4) สำนักพระราชวังนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

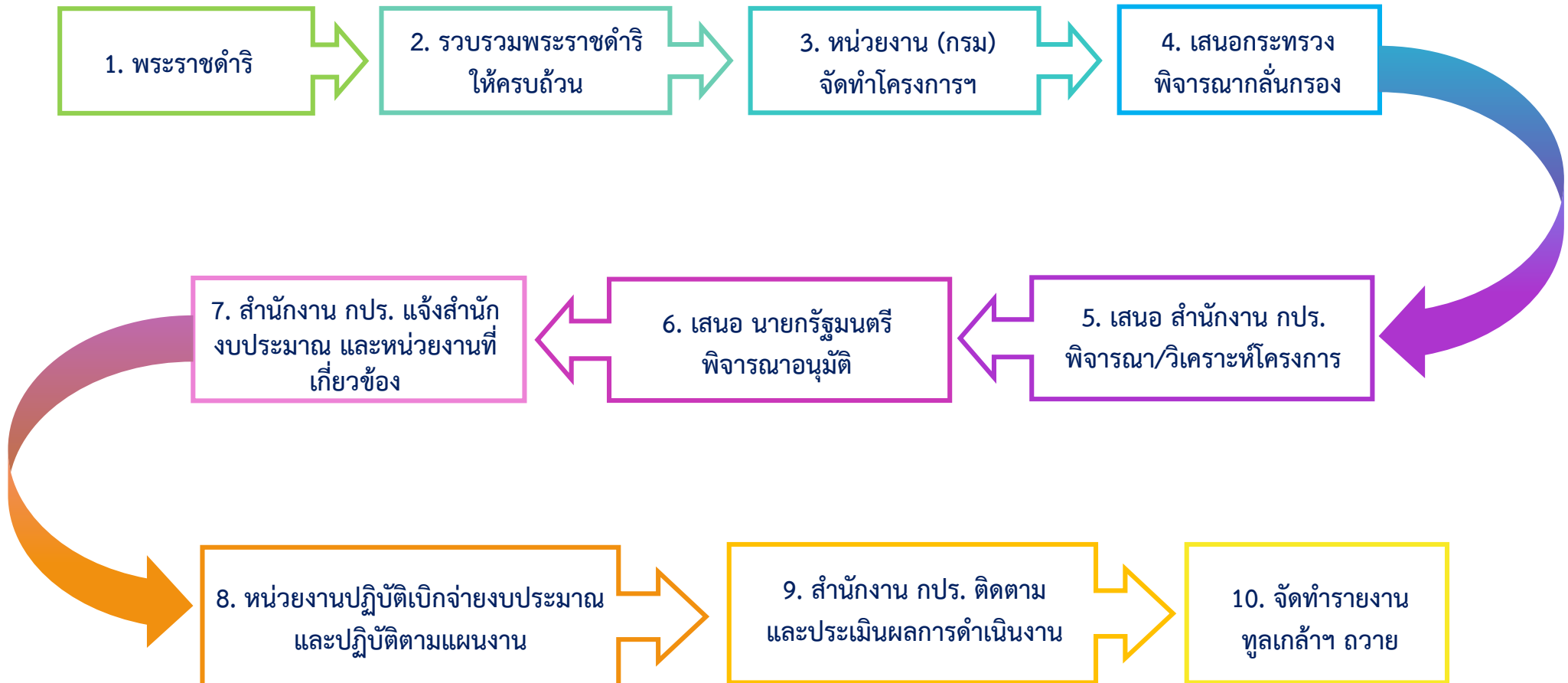
1.2.5) สำนักงาน กปร. แจกจ่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรม เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามขั้นตอน ต่อไป

1.3) ส่วนราชการกราบบังคมทูลถวายรายงาน/ขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย

1.3.1) ส่วนราชการได้จัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อนำความขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายหรือขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย และได้ทรงรับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.3.2) ส่วนราชการจัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรม เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามขั้นตอน ต่อไป

2) ขั้นตอนการดำเนินงาน

3. ภาพรวมงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ 3 ปีย้อนหลัง
(ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2569)

■ ภาพรวมกระทรวง/หน่วยรับงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

“งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

1. จำแนกตามลักษณะรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
				เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	2,500.0000	2,500.0000	2,500.0000	-	-
1.1 รายจ่ายประจำ	500.0000	500.0000	500.0000	-	-
1.2 รายจ่ายลงทุน	2,000.0000	2,000.0000	2,000.0000	-	-

2. จำแนกตามงบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
				เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	2,500.0000	2,500.0000	2,500.0000	-	-
2.1 งบบุคลากร	-	-	-	-	-
2.2 งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-
2.3 งบลงทุน	-	-	-	-	-
2.4 งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-
2.5 งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-

3. เงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
				เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
3.1 เงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือยกมา					
3.2 รายได้ประเภทเงินนอกงบประมาณ					
3.3 รวมเงินนอกงบประมาณทั้งสิ้น					
3.4 นำไปสมทบกับงบประมาณ					
3.5 คงเหลือหลังหักเงินนำไปสมทบกับ งบประมาณ					
3.6 แผนการใช้จ่ายอื่น					
3.7 คงเหลือ					

- ไม่มี -

หมายเหตุ : วงเงินที่นำไปสมทบตามแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ตามฐานข้อมูลสำนักงานงบประมาณ และ/หรือ เอกสารงบประมาณ

4. งบประมาณตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ จำแนกตามกลุ่มแผนงาน 3 ปีย้อนหลัง

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน		ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
					เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น						
4.1	แผนงานพื้นฐาน					
4.2	แผนงานยุทธศาสตร์					
	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	2,500.00	2,500.00	2,500.00	-	-
4.3	แผนงานบูรณาการ					
4.4	แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
4.5	รายการค่าดำเนินการภาครัฐ					

4. ภาพรวมแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และโครงการที่สำคัญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กระทรวง ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ส่วนราชการ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

1. ภาพรวมแผนงาน ผลผลิต/โครงการ จำแนกตามงบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน – ผลผลิต/โครงการ (ทุกแผนงาน)	งบบุคลากร					งบดำเนินงาน					งบลงทุน			งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวมทั้งสิ้น
	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทนพนักงานฯ	รวม	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	รวม	ค่าครุภัณฑ์	ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รวม			
1. แผนงานยุทธศาสตร์ด้านเสริมสร้างพลังทางสังคม	งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ วงเงิน 2,500.0000 ล้านบาท															
(1) ผลผลิต/โครงการ.....																
(2) ผลผลิต/โครงการ.....																
2. แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้าน.....																
(1) ผลผลิต/โครงการ.....																
(2) ผลผลิต/โครงการ.....																
3. แผนงานบูรณาการ.....																
(1) ผลผลิต/โครงการ.....																
(2) ผลผลิต/โครงการ.....																
4. แผนงานพื้นฐานด้าน.....																
5. แผนงานบุคลากรภาครัฐ.....																

- คำชี้แจง : 1. ให้กรม/หน่วยงาน ระบุข้อมูลทุกแผนงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
2. ให้ระบุข้อมูลเฉพาะผลผลิต/โครงการ ที่อยู่ในแผน ทุกโครงการ โดยไม่ต้องลงรายละเอียดถึงกิจกรรม
3. เฉพาะ “แผนงานพื้นฐาน” และ “แผนงานบุคลากรภาครัฐ” ให้ระบุเฉพาะภาพรวมตัวเลขงบประมาณ ไม่ต้องระบุรายละเอียด ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม
4. ใช้ฐานข้อมูลตามคำขอของงบประมาณ แบบ สก.ป.1009 (หน่วยงาน) : คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 และ/หรือ เอกสารงบประมาณเล่มवादแดง

2. แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ที่สำคัญและผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงาน กปร. ได้ยึดถือพระราชโบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สืบสาน รักษา และต่อยอด” งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และดำเนินสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์ ควบคู่กันไปให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้ การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแต่ละโครงการได้คำนึงถึงความพร้อมและความเหมาะสมในมิติต่าง ๆ เช่น ราษฎร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ และต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถชี้ให้เห็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนในพื้นที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ดังนี้

1) สนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้แก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 145 โครงการ

2) ดำเนินงานโครงการต่อเนื่องตามแนวพระราชดำริ เช่น โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง 6 แห่ง ตลอดจนศูนย์เรียนรู้ของศูนย์ศึกษาฯ และศูนย์สาขา จำนวน ไม่น้อยกว่า 221 แห่ง โดยเน้นการขยายผลสำเร็จของการศึกษาวิจัยในแต่ละศูนย์ศึกษาฯ ตามแนวพระราชดำริ ไปขยายผลในพื้นที่เป้าหมาย เช่น หมู่บ้านรอบศูนย์และศูนย์สาขาเป็นต้นแบบให้ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงสามารถนำมาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้ ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

3) ดำเนินการเร่งรัด ติดตาม ขับเคลื่อน และผลักดันโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน 112 โครงการ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน 189 โครงการ และพระบรมวงศ์ ควบคู่กันไปให้มีความเหมาะสม

4) ดำเนินงานสนองพระราชดำริที่ประชาชนขอพระราชทานความช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยมีระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่โครงการ) มากกว่าร้อยละ 90

5) ขับเคลื่อนต่อยอด ขยายผล เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงสู่องค์กรชุมชน สถาบันการศึกษาและองค์กรเอกชนต่าง ๆ ตลอดจนการเข้ามาศึกษา ดูงานของชาวต่างประเทศ ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) การบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริถูกต้อง ครบถ้วน มีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามแนวพระราชดำริ สามารถขยายผลให้ประชาชนที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายการดำเนินงานโครงการฯ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นสามารถพึ่งตนเองได้

2) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ

3) มีเครือข่ายการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละภูมิภาค

5. ผลการเบิกจ่ายและผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568

กระทรวง ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ส่วนราชการ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

1. ภาพรวมผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทรายจ่าย	วงเงินตาม พ.ร.บ. (1)	วงเงินหลังโอนเปลี่ยนแปลง (2) *วงเงินที่สำนักงบประมาณจัดสรร*	ผลการเบิกจ่าย		ผลการใช้จ่าย (เบิกจ่าย+ก่อหนี้)	
			จำนวน (3)	ร้อยละ (4) = (3)/(2)*100	จำนวน (5)	ร้อยละ (6) = (5)/(2)*100
งบกลาง รายการค่าใช้จ่าย ตามโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	2,500.0000	987.7455	312.0940	31.5966	367.0202	37.1500

หมายเหตุ : ให้ใช้ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2568 และคำนวณร้อยละจากวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลง/วงเงินที่สำนักงบประมาณจัดสรร

2. การกักเงินไว้เบิกเหลือปี ปีงบประมาณ 2567

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม	งบประมาณปี 2567					คำชี้แจง
	เงินกักไว้เบิก เหลือปี	เบิกจ่าย+ก่อหนี้	ร้อยละ	คงเหลือ	ร้อยละ	
งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ	824.9884	689.7922	83.6123	135.1963	16.3876	ส่วนใหญ่เป็นค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้างของกรม ชลประทาน และกรมป่าไม้ที่อยู่ระหว่างการ เบิกจ่ายตามงวดงาน

หมายเหตุ : ข้อมูลการกักเงินเบิกเหลือปี ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2568

3. ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

3.1 ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ลำดับ	ชื่อ โครงการ-กิจกรรม	งบประมาณ	ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ
1.	งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายตาม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	4,411.8915	<p>ในปี 2567-2568 กปร. ได้สนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 297 โครงการ วงเงิน 4,411,891,569 บาท แบ่งเป็น</p> <ul style="list-style-type: none">- ด้านแหล่งน้ำ จำนวน 75 โครงการ วงเงิน 1,724,907,289 บาท- ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 86 โครงการ วงเงิน 422,044,352 บาท- ด้านส่งเสริมอาชีพ จำนวน 31 โครงการ วงเงิน 381,049,815 บาท- ด้านคมนาคม/สื่อสาร จำนวน 5 โครงการ วงเงิน 118,630,250 บาท- ด้านสาธารณสุข จำนวน 2 โครงการ วงเงิน 9,149,576 บาท- ด้านการเกษตร จำนวน 5 โครงการ วงเงิน 16,204,232 บาท- ด้านสวัสดิการ/การศึกษา จำนวน 1 โครงการ วงเงิน 763,600 บาท- ด้านบูรณาการและอื่น ๆ จำนวน 92 โครงการ วงเงิน 1,739,142,455 บาท <p>ทั้งนี้จะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 1,201,917 คน สนับสนุนน้ำให้พื้นที่การเกษตร จำนวน 48,542 ไร่ พื้นที่ป่าไม่ได้รับการอนุรักษ์ พื้นที่ป่า จำนวน 2,511,555 ไร่ ตลอดจนส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้ราษฎร มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้ที่มั่นคง รวมไปถึงมีการพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาอาชีพ และพัฒนาทักษะอาชีพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังชุมชนใกล้เคียง จนเกิดเป็นชุมชนเข้มแข็งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนองค์กร ภาครัฐ สถานศึกษาที่มีความสนใจ เพื่อนำแนวคิด/หลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริไปปรับใช้ในชีวิต ครอบครัว ชุมชนของตนเอง โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมฝึกอบรม จำนวน 733,213 คน</p>

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2568

3.2 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข (ข้อมูลปีงบประมาณ 2567-2568)

ลำดับ	ปัญหา-อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
	- ไม่มี -	

**การดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วุฒิสภา**

.....

กระทรวง ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ส่วนราชการ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

ประเด็นข้อสังเกต	การดำเนินการ
1. ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่ดีและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งมีสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูง ดังนั้น ควรยกระดับการประชาสัมพันธ์โดยให้ภาคเอกชนที่มีความชำนาญด้านการประชาสัมพันธ์เข้ามาช่วยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีความน่าสนใจและมีความทันสมัยเพื่อขยายผลให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง รวมถึงขยายความร่วมมือไปสู่สถาบันการศึกษา และอาจใช้กลไกภาคเอกชนในการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการประชาสัมพันธ์ และนำเสนอผลิตภัณฑ์ของโครงการไปสู่ระดับประเทศและนานาชาติต่อไป นอกจากนี้ ยังควรเร่งรัดอัตราการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามโครงการให้มีประสิทธิภาพ ตรงกับงบประมาณที่ได้รับเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราเบิกจ่ายย้อนหลังปี พ.ศ. 2559 – 2566 พบว่ามีอัตราการเบิกจ่ายเฉลี่ยเพียงร้อยละ 60.36 ของงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงเท่านั้น	สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ดำเนินการความร่วมมือเกี่ยวกับ การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้ได้รับอนุญาตเลขที่จดทะเบียนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ออย. ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และสำนักงาน กปร. เพื่อเป็นการรองรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และเพิ่มช่องทางการจำหน่าย รวมทั้งเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่รับประโยชน์ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งได้ขับเคลื่อนความร่วมมือสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 – ปัจจุบัน มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเลขจดทะเบียนจาก ออย. แล้ว จำนวน 97 รายการ ซึ่งสำนักงาน กปร. จะเร่งรัดขออนุญาตสถานที่ประกอบการและผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนประชาชน เกษตรกร ศูนย์เรียนรู้วิสาหกิจชุมชน ศูนย์ศึกษาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์สาขา และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่าง ๆ มีผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานสามารถวางขายในตลาดท้องถิ่นและทางออนไลน์ สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีรายได้ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกทั้งในระหว่างวันที่ 12 – 15 ธันวาคม 2567 ภายในงานชัยพัฒนาแฟร์สัญจร ณ เชื้อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก จัดโดยมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้ร่วมสนับสนุนกิจกรรมและการออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์สาขา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานในด้านการเพิ่มช่องทางการตลาดเข้าถึงผู้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน ออย. ซึ่งกิจกรรมภายในงานจะสามารถขยายผลให้ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของโครงการ

ประเด็นข้อสังเกต	การดำเนินการ
	<p>อันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นที่รู้จัก และสามารถมีช่องทางการตลาดเข้าถึงผู้บริโภคเพิ่มขึ้น</p> <p>ในส่วนของอัตราการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีประสิทธิภาพนั้น สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนงบประมาณ งบกลาง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้แก่หน่วยงานที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละกรอบงบประมาณ เพื่อดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยพิจารณาการอนุมัติงบประมาณตามความสำคัญ และความจำเป็นเร่งด่วน ของโครงการอย่างเหมาะสม ทำให้บางโครงการฯ ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กปร. ได้มีการวางแผนการบริหารงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพในการเบิกจ่าย โดยมีการประสานหน่วยงานที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณเบื้องต้นเพื่อจะได้จัดทำและเตรียมเอกสารไปควบคู่กัน และเสนอข้อมูลตามขั้นตอนได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้ สำนักงาน กปร. มีระบบงบประมาณและติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (e-Project) ในการรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละรายไตรมาส เพื่อจะได้ติดตามการดำเนินงานให้เร็วขึ้น</p>